

6. Folketingsmanden for Odder-Kredsene (Retts-Øspensen) har ikke villet følge paa denne Vej. Men endvidere synes der at ligge nogle fremme Faldgruber i de Betingelser, der søjes til, idet det nemlig udtrykkelig siges, at det fremsatte Forslag om de 137 Valgkredse kun er fremsat som Forhandlingsgrundlag, at man er villig til at forhandle baade om Medlemsantallet og om Valgkredsenes Inddeling. De Herrer kunne være overbeviste om, at dersom vi kom ind paa denne Vej, og altsaa skulde søge at naa et Maal ad den, vilde der opstaa en saadan Mangfoldighed af baade aabenbare og skjulte Faldgruber i disse Spørgsmaal om Medlemsantallet og Kredsenes Fordeling, at det sikkerlig ogsaa vilde virke affrækkende paa Regeringen. Jeg kan ikke se rettere end, at Folketinget rent ud sagt ikke kan være bekendt at vedtage en Beslutning, der er, jeg vil ikke sige saa meningsløs, men saa mangelfuld paa Vejledning over for den, Opfordringen er rettet til, som det Forslag, der foreligger her om en motiveret Dagsorden. Det forbyder mig unægtelig, at den store Storm, som der er søgt rejst i Aaledning af denne Sag, løber ud i noget, som ligger Kuriositeten saa snubende nær som dette Forslag, og jeg kan ikke andet end minde om det gamle Ordspøg, som ganske vist siges paa Latin, men som vist er saa bekendt, at ethvert af Tingets Medlemmer forstaar det. Det lyder saaledes: Parturiant montes nascetur ridiculus mus, eller paa dansk: Bjærgene havde Fødselsveer, og der stables en latterlig Mus! Men saa vil man sige: Ja, men det er ogsaa altsammen kun Form. Du kan have Ret i, at det er noget, der er lavet kun for at forene alle de stridende Anskuelser, der findes inden for Modstanderne af en Ordning paa dette Punkt, men det er kun en Form. Humlen i den er dette, at vi derved saa forkastet det foreliggende Lovforslag. Forslaget fremtræder altsaa som en Paastand om Forkastelse af Lovforslaget med Paaberaabelse af Grundloven som Motiv. Jeg tror ikke, at det er berettiget at benytte Grundloven som Dække for en Uenighed i Modstanden mod Fremme af et Forslag, der tilsigter at nærme de bestaaende Forhold saa nær til Grundlovens Fordring, som man for Tiden kan naa. Jeg tror ikke, dette er en berettiget Anvendelse af Grundloven. Jeg beder ærede Medlemmer om at erindre, hvordan den nuværende Stilling i Virkeligheden er, og hvorledes den staar i Forhold til Grundloven. Gennemsnitlig have Folketingskredsenes nu et Antal af 21,500 Indbyggere, og der findes, som bekendt enkelt Kreds, der i Øjeblikket løber op til

150,000. I andre Kredse er Forholdet om ikke saa grelt, saa hen derimod. Det forekommer mig, at Tilstandene ere af en saadan Natur, at det maa paaligge Tinget og ethvert af Tingets Medlemmer som en alvorlig Pligt at gøre, hvad de formaa til at bringe Tilstandene i rimelig Overensstemmelse med, hvad Grundloven kræver. Det Forslag, der foreligger, og som har rimelig Udfigt til at gennemføres — jeg beder ærede Medlemmer lægge Vægt paa dette Synspunkt — indeholder en Ordning, der bringer det gennemsnitlige Antal af Indbyggere i Folketingskredsenes ned til ca. 19,000 Indbyggere, og som bevirker, at i Reglen ingen enkelt Kreds faar mere end halvanden Gang det bestemte Antal: 16,000. Jeg er fuldt villig til at indrømme, at selv dette ikke er en bogstavret Opfyldelse af Grundlovens § 32, men jeg tør paastaa, at det bringer Tilstanden saa nær dertil, at man hidtil ikke har nærret nogen Tvivl om, at en Ordning af denne Bestaafenhed kan rummes inden for Grundlovens Rammer; og hvad er det saa, man byder fra anden Side? Man byder intet andet end en Henviisning til fremtidige Forhandlinger, om hvis Udbytte ingen af de Herrer ane, hvad det vil føre til. I det højeste mulig en Udfigt til, at man ved en Række frugtesløse Forhandlinger kan tvinge Landet ind paa en Ordning med de 137 Valgkredse, som de Herrer meget godt vide, at den almindelige Stemning Landet over er stærkt og levende imod. Det kan maasse naas, og tro de Herrer saa, at det vil vække Tilfredshed i Landet? Jeg er inderlig overbevist om, at den bedste Grundlovstrofast i denne som i andre Sager viser sig derved, at man i ethvert givet Øjeblik søger at virke hen til, at den virkelig bestaaende Tilstand kommer Grundloven saa nær, som det er muligt, og det er det, der er muligt, der foreligger paa Tingets Bord for Øjeblikket. Jeg er fuldt overbevist om, at det for Tiden ikke er muligt at gennemføre andre Forslag end netop det, der nu foreligger.

Maas jeg til Slutning kun minde om et. Jeg tror, at de Medlemmer, som nu tilsigte at stemme for den foreslaede Dagsorden, og som derved ville nægte de paagældende Kredse, som lide under de urimelige Tilstande, der findes, Afgang til en rimelig Repræsentation paa Rigsdagen, misforstaa Rigsdagsmændenes Ansvar over for deres Vælgere. Jeg tror — jeg har nævnt det før, men jeg tager ikke i Betænkning at gentage det — at der er en stor Tilbøjelighed til at opfatte Rigsdagsmandens Ansvar over for Afstemningen saaledes, at naar en